

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise, blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu; plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Spodnještajerski Slovenci!

Malokdaj se nudi prilika, da se skupno in od srca razgovorimo o političnih razmerah, o našem položaju, in da vsak pove, kar mu je na srcu. **V nedeljo, dne 22. aprila** se nudi vsakemu štajerskemu Slovencu takšna prilika.

Javno zborovanje

Priredi politično društvo za Spodnje Štajersko „Naprej“ v Celju dne 22. aprila 1906 ob 2. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

Pridite vsi, ki se le količkaj zanimate za naše javno življenje! Pridite vsi, ki vam polni srd Vaša srca radi krivične vladne predloge za **volilno reformo**

pridite vsi, ki Vam je ležeče na tem, da se dogovorimo o skupnem postopanju **pri bodočih volitvah** za peto kurijo na mesto umrlega poslanca Žičkarja ter pri volitvah na mesto umrlega poslanca Berkša za celjsko-brežiški volilni okraj v državni zbor, pridite Vi vsi, ki Vam je na tem, da si ustvarimo

enočno obrambno društvo

na celo spodnještajersko ozemlje, da si ustanovimo

narodni svet

ter tako začnemo končno skupno delovati v skupnih velikih narodnih vprašanjih. Nijeden zaveden štajerski Slovenec naj ne manjka! Pokazimo, da se zanimamo za vsa vprašanja, ki pretresajo državo in našo deželo, **pokažimo svojo zrelost in odločnost!** Kar zna misliti,

v nedeljo, dne 22. aprila 1906 vse v Celje.

LISTEK.

Prijatelj Lovro.

Prvič spisal Avgust Šenoa; poslovenil Janko Bratina.

(Dalje.)

— Ni res, viknil je Lovro, Rousseau ni krivo. S silo nastane velika država, sila dela velika dela, sila v roki raznega poedinca. Ljudje so nemni. Razpravljajoč med seboj o državi, bi se poklali. Nas taka teorija uničuje, in smo večni pravdarji.

Največkrat sva se bavila zvečer s čitanjem pesniških umotvorov. Skupaj sva prečitala Dantejevo „nebeško komedijo“, Oriostovega „norega Orlanda“, Mickiewiczvega „Naburda“, Byrona, Heineja, Nekrasova, Berangerja, Celarskega in mnogo drugih pesnikov. V takih trenutkih je bil Lovro kar iz sebe, oko mu je blestelo, v lice mu je odarila kri. Ko sem mu prečital Mickiewiczovo „Alpuharo“, je skoro morel navdušenosti. Meni so bile te razprave posebno drage. Ko se čita tako v dveh, ko dva navdušena prijatelja razbirata pesnikove misli, tedaj se ti javlja krasota umotvora jasneje pred očmi. Lovro sam ni bil pesnik, nikoli v svojem življenju ni napisal stiba; a občutil je globoko, bistro prodri v pesnikove misli. Veselil sem

se Lovrove družbe tem bolj, ker je bil obenem tudi kritik moje muze. Odeval sem takrat zaljubljene vzdihne v sonete in pisal satirične podlistke v prozi. Niti besedica ni prišla zagrebškemu stavecu v pesti, če ni Lovro rekel „imprimatur“.

Nad našimi razgovori se je najbolj jezil tretji list naše deteljice, bradati ljubovnik Žiga. Skoro nisem videl še tako flegmatičnega človeka, skoro nisem videl tako zaljubljenega „mačka“. Bil je tehnik. Dva predmeta sta si osvojila njegovo dušo: gospodarska kemija in bistrooka Dragoila. Ni maral poslušati dolgih pesmi. Če mu je kaka pesem ugajala, je pokimal z glavo, pomežikal z levim očesom in kratko zamrmral: „Uhm!“ In če ga je kate-rega muza dolgočasila, rekel je zehajoč: „Pojdimo spat.“

On se ni vdeleževal naših književnih razprav. Povlekel se je pod odejo in smrčal. Le če se je debata o Ariostu ali Danteju preživo razvila, če je Lovru polhovka stala po strani, planil je včas izpod mehkega zatišja: „Ponočnjaka! Ali se nista dovolj nakokodakala? Dajta mir! Spat pojdita! Ali nimam prav?“

Smešen je bil Lovro v našem gospodarstvu. V življenju nisem videl večjega pedanta. Po desetkrat je dal v red knjige, tobak, pipo, mošnjo itd. Gospodinja je imela z njim dosti truda.

Sedaj mu je bila kava prebela, sedaj prečna; sedaj peč pretopla, sedaj prehladna. Enkrat je ves vsplamtel na debeluhasto družico opernega ravnatelja. Prinesla nam je na mizo za večerjo suhe klobase. „Vsaj hrena bi bila mogla dati“ dejal je ravnodušno naš Žiga. „Res je“, skočil je Lovro, „to je brezobzirnost! Tega ne smemo trpeti“. Po večerji sem šel z Žigo na sprehod. Ko sva se vrnila, nama je dal Lovro papir. „Podpišita!“ — „Kaj je to?“ vprašal sem. — „Ultimatum!“ odgovoril je Lovro. „Komu?“ — „Naši gospodinji!“ — „Zakaj?“ — „Radi prizadete nam razžalitve, radi hrena!“ Jaz sem obstal, a moj Žiga je začel postrani grizti cigaro, da so mu brke migale. „Ali nimam prav? Ali ni to pravi škandal? govoril je Lovro. Jaz sem začel čitati papir, bogme, štiri polne strani samih finih, kuhovitih fraz, kakor bi bil Gorčakov pisal cesarju Napoleonu. Lovro je med tem hodil s polhovko na glavi po sobi, a potepuh Žiga se je zvelel skrivoma v posteljo. Drugo jutro sva le s težavo dokazala Lovru, da je vsekakor bolje, če denemo ultimatum „ad acta“.

Približno takrat mi je rekel Lovro, da je dobil slovensko obitelj in tu dve ženski, ognjeviti domoljubkinji. Nisem se ravno dosti brigal zato; vsak dijak na vseučilišču ima znanca, posebno pa znanke. Niti od daleč nisem mislil,

da bi to moglo imeti važnejše posledice. Lovro je bil, kakor da se je odrekel ljubezni, to je pravi ljubezni. Ne da bi ne maral za ženske, ali vse to je bilo le „amour sans consequence“. Za nekaj časa me je nekaj iznenadilo na Lovru. Prišel je štiri do petkrat na dan domov, da se je počesal in si namazal lase. Stal je pol ure pred ogledalom, lišpajoč se. Sedaj je slekel suknjo ter oblekel surko, sedaj slekel surko pa oblekel suknjo. Popoldan sem običajno čital na divanu ležeč pandekte, a Lovro mi ni dal miru.

— Avgust, zapni mi rokavice. Zapel sem mu jih. — Avgust, ali bi vzel surko ali suknjo? — Kakor hočeš! — Pa reci svoje mnenje! — Pa vzemi surko! — In prijatelj je oblekel surko ter odšel. Za nekaj trenutkov se je vrnil. — Premislil sem se, dejal je, oblekel bom suknjo, ker mi pristoja boljše! — In pol ure je Lovro gladil in krtačil suknjo. Akademije razprave so postajale vedno bolj redke. Lovro je prihajal vedno bolj pozno domov. Meni se je zdelo to čudno, a ga nisem hotel izpraševati. Poleg vsega tega smo gospodarili mirno v medsebojni slogi. Ali naenkrat se je zbrala nevihta nad našim mirnim stanovanjem in strela je udarila.

(Dalje sledi.)

V imenu Njega Veličanstva cesarja!
C. kr. okrajna sodnija v Celju kot tiskovno sodišče je na predlog c. kr. drž. pravdnictva z istočasnim potrjenjem zaplembe št. 41. v Celju izhajajočega periodičnega časopisa „Domovina“ z dne 9. aprila 1906 po §. 493. kaz. zak. spoznalo:

V imenovanem štev. tiskani članek „Iz Brezic“ vsebuje v stavkih začenjajoč z „Slovenske“ in končujoč z „tvrdkah“, začenjajoč z „Slovenci“ in končujoč z „nemškutarski žep“ dejstvo prestopka zoper javni mir in red po §. 302. k. z. in se vzreka prepoved razširjanja številk, uničenje zaplenjenih izvodov, uničenje stavka navedenih člankovih mest in objava razsodbe.

Vzroki:

Zaplenjena člankova mesta so po svoji vsebini sposobna, dražiti k sovraštvu do v članku imenovanega razreda meščanske družbe, torej vsebujejo dejstvo prestopka proti javnemu miru in redu v zmislu §. 302 k. z.; zato se je morala izreči zgornja razsodba.

Celje, dne 12. aprila 1906.

C. kr. okr. sodišče.

(Podpis nečitljiv.)

O položaju kmečkega stanu in o stanovskih kmetijskih zadrugah.

(Predaval v Šaleški dolini tajnik kmetijske zadruge za Šaleško dolino.)

(Dalje.)

I. Namen denarnih zadrug (hranilnic in posojilnic) je kmetu v slučaju potrebe za majhne obresti posoditi denar, razun tega pa mu tudi dati priliko prihranjeni denar plodonosno nalagati. Prve posojilnice so se začele v nemški državi snovati okrog l. 1850. in uspeh istih je bil velikanski. Do l. 1850. je bil človek v stiski srečen, ako je dobil od kakega odernha denar za 50% na posodo, navadno je moral plačati dosti več; že prve posojilnice so znižale obrestno mero na 14—12%, a sedaj po 50 letnem delovanju denarnih zadrug znaša obrestna mera 5%, največ 6%. Težaven je bil začetek posojilnic, ker oni, kateri so imeli denar na razpolago, ga niso dali posojilnicam, ker so videli, da je delovanje posojilnic naperjeno proti njihovemu odernškemu postopanju. Posojilnice so snovali močje, kateri so čutili z ljudstvom in nvideli, da mora propasti srednji stan, ako ga bodo razni oderuhi še nadalje tako izsesavali. Zavest, da se borijo za dobro in pravično stvar, jih je tolažila in jih vspodbujala k nadaljevanju pričetega dela. In dandanes lahko gledajo z ponosom na sadove svojega požrtvovalnega dela. Ljudstvo je rešeno oderuških pijavk in v vsakem večjem kraju uspešno deluje kak denarni zavod. Mi Slovenci v tem oziru zavzemamo častno mesto med avstrijskimi narodi in malokatera dežela je tako dobro preskrbljena z posojilnicami kakor Spodnje Štajersko.

Tudi Šaleška dolina ima dve živahno delujoči posojilnici v Šoštanju in Velenju. O zgojevalnem pomenu posojilnic, o njih pomenu za narodni razvoj, o delovanju istih itd. bodem o drugi priliki predaval, danes hočem obširneje govoriti o

II. kmetijskih zadrugah. Namen kmetijskih zadrug je 1. skupno naročevati vse one reči, katere rabi kmet za kmetovanje (umetna gnojila, klajno apno, semena, živinsko sol, premog, razne stroje itd.)

2. skupno prodajo vseh pridelkov, katere pridelal kmet (žito, pšenica, oves, koruza, krompir, sadje, vino, hmelj, živino, mleko itd.)

3. gospodarski pouk, navajanje članov k umnemu kmetovanju, povzdiga raznih panog kmetijstva;

4. gojenje zadrugnega duha, povzdiga samozvesti kmeta;

5. uspešno zastopanje koristi kmečkega stanu nasproti drugim stanovom, neustrašen boj proti izkoriščevalcem kmečkega stanu;

6. navajanje k varčnosti, zmernosti, k poravnavi preprirov mirnim potom;

7. zavarovanje za starost.

1. Posamezne kmetijske zadruge so zvezane v deželne zveze in vse deželne zveze tvorijo državno zvezo z sedežem na Dunaju, katera združuje nad 4000 zadrug. Ta državna zveza je sklenila z raznimi tovarnami za umetna gnojila itd. pogodbo in naročuje za celo državo kmetijske potrebščine skupaj. Na ta način je dobil kmečki stan, združen v zadrugah, upliv na cene kmetijskih potrebščin, ni odvisen od trgovcev in čisti dobiček, katerega bi trije ali še več trgovcev napravilo, — blago iz tovarne gre skozi tri, mnogokrat še več trgovcev, predno pride k našim malim trgovcem na deželi — ostane kmetu. Blago se dobi dosti cenejše že v tovarni, kakor isto dobi trgovec, ker v tako veliki množini, kakor naročuje kmetijske potrebščine 4000 zadrug skupaj, ne naročuje noben trgovec; blago se vsako leto o primernem času naroči, dobi vsak član vsako leto sveže, nepreležano blago. Kmet pa si bode tudi, ker mu je samo enkrat v letu dana prilika si dotično blago potom zadruge naročiti, natanko preračunal, koliko rabi, skrbno gledal na to, da se po nepotrebnem ne trati in se s tem navadil na red in pregled v gospodarstvu.

2. Ako je ugodna letina in se mnogo pridelal, nimajo pridelki nobene cene in kmet je mnogokrat zadovoljen, da pride kak kupec in mu za nizko ceno odvzame pridelke. Kmet sam ne more svojih pridelkov pošiljati v druge dežele ali države, v katere se razni pridelki morajo uvažati ali v katerih radi slabe letine, ujme itd. niso veliko pridelali. Pač pa to lahko storijo kmetje celega okraja, združeni v zadruge. Zadruge prevzamejo vse pridelke svojih članov in iste skupno odpošiljajo, kar se že v več državah in tudi pri nas posebno na Češkem, Nižje Avstrijskem godi v korist kmečkega stanu. Kmetu ni treba čakati na kupca, doseže pa dosti boljše cene, ker zadruga stopi naravnost v zvezo z veletržci in onimi, kateri pridelke rabijo ter na ta način odpade dobiček, katerega delajo razni prekupci v škodo kmečkega stanu, poleg tega pa zadruge s tem, da same postavijo pridelke na svetovni trg, polagoma same določajo ceno raznim pridelkom, oziroma največ uplivajo na njo.

Za naše razmere je potrebna skupna prodaja sadja in hmelja in se že tozadevno deluje. Predlansko leto (1904) se je pri nas sila veliko in lepega sadja pridelalo, saj slovi Šaleška dolina radi sadjereje, a človek bi se razjokal, če pomisli, kako so plačevali razni poklicani in nepoklicani barantači sadje in si polnili svoje žepe na škodo kmeta, kateri se celo leto trudi in k večjemu vsako drugo, večinoma šele vsako tretje leto doseže ugodno letino. Hmeljsko kupčijo pa imajo židje popolnoma v svojih rokah, kateri se naravnost igrajo s hmeljarji pri določevanju cen. Med kmeti na Češkem se resno dela za združenje vseh hmeljarjev v hmeljarsko zadruge, katera hoče naravnost v zvezo stopiti s pivovar-nami, doseči potom pogodb s pivovar-nami stalno ceno hmelja in na ta način izključiti žide od kupčije s hmeljem. Tudi pri nas se resno bavijo s tem vprašanjem. (Dalje prihodnjic.)

Poročilo

o glavni skupščini južnoštajerskega hmeljarskega društva, katera se je vršila dne 18. sušca t. l. v Žalcu.

Ob 3. uri popoldne dne 18. sušca je otvoril društveni predsednik, gospod dr. M. Bergmann zborovanje, pozdravil le v piclem številu došle hmeljarje ter izrazil svoje veliko začudenje, da se

le-ti vkljub resnim časom, katere čaka naše hmeljarstvo in vkljub veleznimivemu sporedu, le bore malo brigajo za najvažnejši vir občega blagostanja.

I. Poročilo o društvenem delovanju v minulem letu. Društveni tajnik je poročal sledeče: Društvo je imelo 70 udov. Opravilni zapisnik tajništva je imel 179, oni blagajništva pa 165 števil. Odborovih sej je bilo 18 — glavna skupščina pa se je vršila dne 19. svečana m. l. Poročil o rasti hmelja, o vremenu, o škodljivcih, o tržni tendenci in o cenah je sestavil odbor v minulem letu le deset ter jih objavil v sledečih časopisih: 1. „Landw. Mitteilungen“ Graz, 2. „Gambrius“ Wien, 3. „Hopf- u. Brauer-Zeitung“ Saaz, 4. „Hopf- und Brauer-Zeitung“ Nürnberg, 5. „Deutscher Bierbrauer“ Stuttgart, 6. „Österr. Hopf- u. Brauer-Zeitung“ Prag, 7. „Allg. Braumeister-Zeitung“ Berlin, 8. „Deutscher Brauerei Anzeiger“ München, 9. „Tageszeitung für Brauerei“ Berlin, 10. „Südsteierische Stimmen“ Marburg, 11. „Allg. Mitteilungen für Brauerei- und Malzfabrikation“ Wien, 12. „Mitteilungen des deutschen Hopfenbau-Vereines“ Nürnberg. Nadalje so se poročila poslala tudi cesarsko nemškemu konzulatu na Dunaju, c. kr. poljedelskemu ministrstvu na Dunaju in raznoterim hmeljarskim društvom. Nasprotno pa je dobivalo društvo enaka poročila od Hopfensignirhalle v Avši in od poljedelskega ministrstva. Brzajavnih tržnih poročil je dobivalo društvo pa iz Zorca in od nemškega hmeljarskega društva v Nürnbergu, kojega ud je tudi naše društvo. Vsled sklepa odborove seje z dne 8. sušca m. l. je dalo društveno vodstvo v 12 občinah, v katerih se ne prideluje hmelj, razglasiti, da dobe v spomladnem in poletnem času možje in žene obilo posla v Savinski dolini ter se pozivljajo, da pridejo v obilem številu k nam.

Pri odborovi seji dne 16. maja se je sklenilo, gospoda poslanca viteza Berksa naprositi, da naj interpelira železniškega ministra v zadevi statističnih podatkov. Hmeljarsko društvo si namreč že več let prizadeva določiti množino pridelanega hmelja na Spod. Štajerskem. Najhitreje bi se tej želji ustreglo, ako bi se sešela množina na posameznih železniških postajah nakladanega hmelja; dasi je to železniško ministrstvo že obljubilo in posameznim poštajnim načelnikom naročilo, te podatke seštevati in odposlati ravnateljstvu v Beljaku, vendar je z odlokom z dne 30. maja m. l. društvu javilo, da zaželenih podatkov ne more objaviti.

Pri odborovi seji dne 17. junija se je sklenilo, železniško ministrstvo vnovič naprositi, da naj odpomore velikemu nedostatku na železniški postaji v Žalcu in naj ukrene, da se bo vendar sedajno nakladišče (Verlade-rampe) podaljšalo in zadostno pokrilo. Po prizadevanju g. državnega poslanca viteza Berksa je imenovano ministrstvo z odlokom z dne 13. septembra 1905 št. 36.497/19 vendarle ustreglo navedeni prošnji; dotična dela se bodo pričela letošnjo pomlad.

Ker je med hmeljarji obča navada, da v letih, v katerih je obilo hmelja, istega prav površno obirajo in nasprotno — v slabih letih pa prav skrbno — sklenil je društveni odbor v 18 občinah Savinske doline razglasiti, da je navada prav napačna ter jih opozoril, da naj skrbno obiranje in sušenje hmelja. Dejstvo je namreč, da si kupec v dobrih letih izbira le dobro in skrbno spravljeno blago, medtem ko v slabih letih vse pokupi.

(Dalje prihodnjic.)

Občinske zadeve.

I. Že kihajo.

Tihi odpor trosi šnofec. Odkar „Domovina“ pisala o tihem odporu naših občinah, romajo nemški dopis ravnateljstvu pomožnih uradov in namestniji v Gradcu. Tu pa niso kaj dobre volje, da bi za lenube naših državnih in deželnih pisarn sestavljali slovenske prevode, temveč oni si mislijo, da komodnosti teh res ni treba podpirati, zato jim pošljejo vsak nemški dopis, naj ga po slovensko spišejo. Dvojno delo imajo. No, če ga hočejo imeti, naj le imajo! Slovenski župani pa se drže tihega odpora. Vsak nemški dopis gre v Gradec na imenovani urad, nekod bode prišel k nam slovenski naj že bode iz Gradca, iz Celja, Maribora, Ptuja, Ljutomera, Brezice, Kranja ali iz Slovenjega Gradca.

Ali ni ta naša zavednost snod za nemškutarske lenobe? Mnogo šnofca. Naj le kihajo, da si sčistijo glavo morda postanejo potem toliko brihtni, da bodo spoznali, da je treba naše zikove pravice vendar spoštovati.

II. Očka župan se smejejo.

Kaj pa to? SSSSmartsscccchan... Aha, Šmarčan menda! No, to jo pa pruntajo ti nemškutarji. Iz lepega slovenskega imena naredijo spako poln sss ccc in hh. Bog ve, če se jim meša ali ka-li? No, in slovensko nočejo več znati. Jej te na, saj sem rekel. Stori bodem, kakor je „Domovina“ pisala. Tihi odpor! Izvrstna misel, regimenten izraz!

„Gospod tajnik, prosim, poglejte, že zopet nemško! Sam zlodej naj vzame naše nemškutarje. Ves dopis nemški in kar je tiskanega, zopet vse nemško. Oprostite, vem da priznavate slovenskemu jeziku vse pravice; zato si tudi jaz pridržujem vso župansko pravico, da si vsak dopis sam prečitam, ne da bi mi ga morali vi predstavljati. Ne za-merite torej, saj to ni žalitev za vas, kakor da bi se jaz na vaše tolmačenje ne mogel zanesti, ne, to so pravice slovenskega jezika in pa županske pravice, sicer pa tudi niste vi za predstavljene plačani. Jaz torej zahtevam slovenske dopise. Prosim, napisite na ta nemški akt:

Ravnateljstvu pomožnih uradov
c. kr. namestniji

v Gradcu

s prošnjo, naj se blagovoli ta ti nerazumljivi nemški dopis predstaviti na slovenski jezik ter zopet semkaj vrniti.

Županstvo občine na Strati,
dne 14. mal. travna 1906.

Župan:

Odporovič.

To so vam bili v Gradcu v škripčih. Če bi vsem predstavljali, bi si naložili mnogo dela, če bi občini prošnjo vrnili, bi prišli državnim poslancom pod zobe. Kaj tedaj? Nič drugega kot dopis nazaj tistemu, ki ga je bil občan po nemško pisal. Res. Tam so ga morali napisati po slovensko, mu priložiti slovensko tiskovino ter ga doposlati občini na Strati.

Zadovoljno so se muzali župan očka Odporovič: „Tako je prav!“ so rekli, mislite li, da vam bomo mi vedno za podnožnik, na katerega bi vi devali svoje noge! Naaa, ne boste! Če so vam dobri naši sinovi za vojake, naš denar za dačo, naj vam tudi naj jezik ne smrdi! Vi nam groš, mi vam groš! Vi nam šilo, mi vam ognjilo! Pravica mora biti na svetu!

Spametujte se vendar že vi vsi, ki nosite na svojih imenih tuje priveske, ki se vam žalostno svetijo kakor č-

anom hlače! Ljudje iz Vojnika se naj te pišejo Voimnitschan, ampak Vojnikar, iz Žalca ne Saltschann, ampak Žalca, iz Laškega ne Lasstschan, temer Lašcan, iz Šmarja ne Smarščan, ampak Šmarčan.

Jaz te tuje spake težko „buhštahim“ in ne razumim. Kar je po naše, pami gre gladko in vse dobro razum. Slovenci naj pišejo vedno le po slovensko ter naj zahtevajo slovensko po vseh pisarnah brez razločka ena!

Župan Odporovič je po naših mislih in pravega slovenskega značaja.

III. Sekire in drevje.

Svoje dni so peljali iz neke kočnice poln voz sekir skozi dobrovo in semenj. Lepo izbrušene sekire so sketale v solnčnem svitu. V lahнем strahu je drevje šmelo ter si v mrtnem strahu pred nabrušenim orodjem tiho šepetalo:

„Kdo nas reši? Te sekire nas bodo se posekale!“

Hrast sliši zdihovanje drevja, se torej oglasi, rekoč: „Ne bojte se, dober nikdo nas ne da tem sekiram porišča, nam ne morejo škodovati, saj si bodo še tako nabrušene!“

Ta po našem Slomšeknu posneta besen je kaj primerna za naše jezikove pravice.

Po vseh uradih toliko nemškutar- do nabrušenih sekir. Občine, ne dajte jim toporišča, morale bodo zaručiti ter ne bodo mogle slovenskemuniku škodovati! Pravice svojega jezika ne damo od nemških sekir sekati!

Nobeden sovražnik, naj je še tako močen, nam ne more škodovati, ako nasami toporišča, to je priložnosti ne dam.

Izdajalci so v našem sreč doma!

Svetovno-politični pregled.

— Državni zbor se snide dne 17. t. m.

— Vojni minister je izdal, kakor poročajo listi, rezervatni odlok, glasom katerega se ne sme nihče radi matuskega jezika preganjati ali zasramovati. Zakoni o poveljnem jeziku se morajo respektirati, ne pa samolašno nagajati.

— Ogrsko vojno ministrstvo je izdalo ukaz, v katerem se vojaškim dopolnilnim okrajnim poveljstvom naroča, naj v bodoče dostavljajo novincem pozivnice, ki so bile dosedaj samo nemške, v nemškem in madjarskem jeziku.

— Ogrsko ministrstvo za notranje zadeve je razveljavilo odredbo dne 19. marca t. l., s katero se je menjala svoboda zborovanja.

— Ogrska socijalistična stranka je sklenila, da postavi za bodoče volitve v 120 okrajih svoje kandidate.

— Ločitev sodišč od uprave v Bosni. Iz Sarajeva poročajo, da je vlada odredila, da se imajo sodišča ločiti od uprave, da bodo torej tudi v bodoče v Bosni sodišča docela neodvisna in samostalna. Ta zakon stopi v veljavo 1. julija t. l.

— Srbska vlada je podala v sredo trajn demisijo z motivacijo, da je namela pri reševanju važnih dnevnih vprašanj na nepremagljive težkoče. Vojni je demisijo sprejel, ali ni še došlo osebe, ki sestavi provizoričen kabinet z edino zadačo, da izvede nove volitve. Splošno se misli, da se to poveri Pašiću, ker taka rešitev krize bi bila najpriljubnejša.

— Napetost med Italijo in Nemčijo. Sedaj je vendar tudi Nemčija poslala oficijalno sožalje zaradi katastrofe Vezuva, toda politični duhovi v Italiji so le razburjeni nad Nemčijo

zaradi cesarjeve brzojavke grofu Goluhowskemu. V političnih krogih odločno zahtevajo, naj se takoj parlamentarno pojasnijo nemško-italijanski odnosi. Italijansko časopisje piše skoraj brez izjeme zelo ostro, da, žaljivo proti Nemčiji. „Perservanza“ piše v uvodniku, da je bil knez Bülow popolnoma zadovoljen s postopanjem italijanskih delegatov na maroški konferenci. Cesarjeva jeza je tedaj upravičena, zato je treba Italiji že sedaj misliti o svoji bodočnosti.

— Rusko državno posojilo. Glede posojila za Rusijo se je doseglo sporazumljenje v vseh točkah. Posojilo se je določilo z vsoto 2250 milijono frankov. Posojilo je 50 odstotno ter se amortizuje v 40 letih. Francija prevzame 1200 milijonov, Anglija 330 milijonov, Avstrija 165 milijonov, Rusija 500 milijonov in Nizozemska 50 milijonov. Ruski finančni minister Kokovcev je zagotovil delegatom avstrijskih bank, da se bo Rusija primerno ozirala na avstrijsko industrijo pri naročbah za rusko državno upravo.

— Obrekovana ruska armada. Zadnje čase se v protiruskih listih neprestano napada in grdi ruska armada, posebno pa njeni častniki. Nedavno je kanonir Ivan Burov srečal v Suvalkiju nekega častnika in vojaka, ki sta nosila uniforme lovskega polka. Zdela pa sta se mu sumljiva, da ju je v družbi nekega dragonca zasledoval ter opozoril na nju policijo. Policija je takoj dognala, da sta preoblečena Žida ter ju zaprla. — Tudi vesti, da je general Steselj prodal Port Artur Japoncem, so raztrosili Židje. Vse dosedanje preiskave niso dokazale za Steslja nič nečastnega.

— Vstaja v Maroku. V Maroku je izbruhnila velika vstaja. Celi južni del dežele se je vzdignil zoper sultana. Vsa plemena v puščavi so se pridružila vstašem. Vstaši so proglasili za sultana nekega mladega sorodnika vladajočega sultana.

— Nemiri na Kitajskem. V Nuanu so iznova izbruhnili resni nemiri boksarjev. Gibanje je naperjeno proti tujcem in vladajoči dinastiji. V vladnih krogih so v hudih skrbeh ter neprestano odpošiljajo nove vojaške čete v nemirne pokrajine.

Dopisi.

Iz Celja. (Volilna preosnova in politični shod.) Na 22. t. m. bomo torej v Celju glasno protestirali proti krivici, katero nam hočejo vlada in Nemci pri razdelitvi mandatov za državne poslance na Spodnjem Štajerskem napraviti. Že mandati za kmečke občine za Spodnji Štajer so krivično razdeljeni; da bi pa mesta in trge samo Nemci in nemškutarji okupirali, je taka krivica, da bi se je Nemci, ko bi imeli količkaj pravičnosti, sami morali sramovati. Trgi iz cele Savinjske doline so iz volilne skupine za mesta in trga izključeni samo zato, ker tam Slovenci prebivajo, in neznatna gnezda tam na nemški meji so se priklopila mestni skupini, samo ker v istih stanujejo Nemci in nemškutarji.

Tega ne moremo Slovenci na noben način trpeti in če se volilna preosnova zaradi tega razdere. Naši poslanci morajo to na vsak način preprečiti in to z ultimatom: ali se popravijo krivice za Slovenski Štajer, ali pa se volilna reforma sploh razbije.

Seveda se sedaj vpraša, na kak način krivico odpraviti? Pred kratkim se je „Domovina“ izrekla, da bi se zraven nemške volilne skupine za trge in mesta ena slovenska skupina trgov

po večini s slovenskimi prebivalci postavila tako, da bile za mesta in trge za Spodnji Štajer dve skupine, ena po večini z nemškimi in nemškutarškimi prebivalci za nemškega poslanca in ena pa po večini s slovenskimi prebivalci za slovenskega poslanca.

Ta razdelitev bi še vedno ne bila popolnoma pravična, ker bi bilo na ta način še vedno veliko volilcev (slovenskih in nemških) brez volilne pravice, kakor n. pr. bi bilo za nas celjske Slovence zaman k volitvi hoditi vedoč, da tako vse nič ne pomaga, ker je večina zagotovljena Nemcem. Nastala bi potem v mestih in trgih v nemški volilni skupini narodna mlačnost. Pač pa bi se dalo tam na tak način odpo- moči, da bi se napravila ena velika skupina mest in trgov za Spodnji Štajer, torej, da bi se k sedanjim po nemškem kopitu sestavljeni skupini tudi slovenski trgi priklopili in bi se za to skupino dva poslance na taki način volila, kakor je to za Galicijo projektirano, namreč, da sta voljena tista dva poslance, katera imata večino glasov, ne da bi bilo treba absolutne večine. Vsak volilec voli le enega poslanca in bi bilo zaradi tega na ta način mogoče, da bi vsak volilec lahko svojega poslanca z uspehom volil, Nemec in Slovenec.

Ta razdelitev bi bila tako pravična, da bi se ji ne mogli vstavljati niti Nemci, niti vlada. Imela bi pa še drug pomen, namreč bi bilo Nemcem odvzeto orožje, s katerim trdijo, da je Celje itd. nemška posest. Celje, kakor vsi trgi in mesta v omenjeni skupini bi imeli potem enega nemškega, pa tudi enega slovenskega zastopnika in bi nam ne mogli odrekati potem s sklicem na nemško posest slovenskih učnih zavodov itd. v teh trgih in mestih. Torej, da to dosežemo je dolžnost uporabiti vse naše moči.

Št. Ilj pri Velenju. Bralno društvo, obstoječe komaj pol leta, je pretekli praznik (vel. ponedeljek) priredilo že četrto veselico z mnogovrstnim sporedom. Kot glavna točka celega sporeda je bila igra „V Ljubljano jo dajmo“. Lep napredek za igralce znači dejstvo, da se po polletnem delovanju lotijo velike tridejanske igre. Sodba vseh navzočih je bila, da se je sleherni igralec vglobil v svojo nlogo, da je sleherni igralec skušal ustvariti naravno sliko osebe, katero je predstavljal. Najtežje nloge Gašparja, dr. Snoja, Rotije in Marice so se predstavljale tako dovršeno, da se malokje v večjih krajih tako dobro predstavljajo. V Gašparju in Marici ima bralno društvo moči, ki se redko najdejo med slovenskimi diletanti. Tudi ostale vloge so bile v spretnih rokah in naravnost presenetil nas je nastop Pavla in Neže, katera sta bila prvičkrat na odru. Otvorila se je veselica z deklamacijo, katero je deklica Milica Kranjčeva z globokim činstvom, in umevanjem prednašala. Lep užitek sta nam tudi nudili gospici, ki sta predstavljali nastop „Dan in noč“. Ne le krasno prednašanje, ampak tudi lepi kostumi in živa slika z bengalično razsvetljavo so napravili globok utis na gledalce. Kmečki mladini, katera tako neumorno deluje v bralnem društvu, je častitati k velikemu uspehu, katerega je dosegla z vsemi dosedanjimi prireditvami. Sadovi delovanja pa se tudi kažejo: krog onih, ki se zanimajo za izobrazbo, se vedno širi in upati je, da bo v kratkem cel Št. Ilj stal pod okriljem bralnega društva. Veselica je spet privabila obilo občinstva, posebno zunanjega kakor iz Šoštanja, Velenja, Št. Andraža itd. v Št. Ilj.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Zabavni večer „Celjskega Sokola“ se vrši jutri, t. j. v soboto zvečer v restavraciji „Narodnega doma“, na kar še enkrat opozarjamo. Takih večerov prav pogrešamo v našem družabnem življenju, zato se nadajamo obile udeležbe. Posebna vabila se niso razpošiljala. Vstop prost.

— Za „Sokolski dom“ v Celju je darovala „Celjska posojilnica“ 500 K, za kar ji bodi na tem mestu izražena topla zahvala. Fond za „Sokolski dom“ že presega 3000 K, to bi naj vzpodbudilo tudi one imovite celjske rodoljube, ki še v ta namen niso nič žrtvovali.

— Župane, svetovalec in odbornike celjskega okraja opozarjamo še enkrat na županski shod, ki se vrši dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

— Volitve v celjski mestni zastop se vrše dne 26., 27. in 28. t. m.

— Nezgoda. Minoli ponedeljek se je peljal g. dr. Nietzsche iz Gradca v družbi treh dam iz Vojnika v Celje. Med potjo jih zasači nevihta, in baš, ko kočijaž stopi s sedeža, da bi razgrnil streho na vozn. udari strela pred konji v zemljo; konji se ustrašijo in beže, voz trešči ob obcestno drevo. Vsi udeleženci so bili poškodovani, posebej gospica Amalija Kandler.

— Tri prste je izgubil pri velikonočnem streljanju tovarniški delavec Resnik v Lokrovcu blizu Celja.

— Osební promet na južni železnici je bil letošnje velikonočne praznike zelo močan, kakor že mnogo let ne dosedaj. Osební in brzovlaki so vozili v dveh celo v treh delih in zaradi tega imeli znatne zamude. „Vboga“ južna železnica je zopet prišla na boljše stališče, da bode lahko sedaj spet par vozov nakupila, da se ne bode treba potnikom voziti v živinskih vozovih, kakor se to mnogokrat pripeti.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je te dni razposlala vsem slavnim občinskim odborom na Slovenskem sledečo prošnjo:

Slavno županstvo!

Tujejezični listi očitajo semintje „Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“, da zna biti gibčna.

Nam je tuprilično ta ista pohvalna gibčnost pripoznati društvu „Südmarki“ in pa enemu nemških srenjskih odborov.

V novinah beremo namreč, da je 23. februarja t. l. občinski odbor mesta Spital ob Dravi ugodil prošnjam „Südmarke“ ter dovolil imenovanemu društvu vsakoletnih 50 kron podpore.

Obenem je sklenil, da kolekuje zanaprej slednje uradno pismo in listino — ki pojde čez prag občinske hiše — z „Wehrschutzmarkami“; t. j. znamkami tega nemškonarodnega društva.

Prepričani Vaše domoljubne volje Vas prav vljudno prosimo, da posnemate gibčnost naroda, ki se mu je za svoj obstanek bati prav tako malo, kakor se nam je semtertje bati prav zelo.

Dosedaj ste nas obvestili dve slovenski srenji, da vsled naše že enkratne prošnje do vseh slovenskih slavnih županstev kolekujeti svoje listine z našim narodnim kolekom.

V ime domovinske stvari in pa, da svetite svojim podanikom vabljivim zgledom, prosimo Vas povodom ponovljenega sklepa naše 170. vodstvene seje izza 21. marca 1906, da bi prav kmalu sklenili v prid naši slovenski narodnosti to isto, kar je špitalska občina ukreniti znala v hasek nemškemu rodu.

Mi ne zahtevamo od slovenskih srenj, da bi čez noč postale češke srenje, kojim je „Osrednja češka matica“ ljuba punčica v narodnem očesu in koje ne prezira menda niti ena izmed njih.

A to si pa usojamo beležiti Vam v tem pisanju, da bodimo vsaj na nevtralnih slovenskih tleh naše družbe kar je moč gibčni in kar je moč energični.

Te gibčnosti in te energije tudi naši narodni nasprotniki pričakujejo od nas in nas v notranjem cenijo tem bolj, kolikor bolj se bližamo imenovanima lastnostima.

Slavni srenjski odbor! Udejstveno svojim neprijateljem to njihovo opravičeno pričakovanje.

Z odličnim spoštovanjem beleži:
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1906.

Prvomestnik: **Tomo Zupan** l. r.

Namestni prvomestnik: **Luka Svetec** l. r.

Tem potem prosimo, da nas na tej prošnji najizdatneje podpirajo vsi merodajni faktorji, za kar se jim vže naprej najiskreneje zahvaljujemo.

— **Za ljudsko knjižnico v Šoštanju** so nadalje darovali: gospa M. Pahernik, veleposestnica itd. v Vuhredu 20 K, g. Jak. Pukl, nadporočnik v p., veleposestnik itd. v Maria-Enzersdorfu 20 K, g. dr. Janko Sernec, zdravnik v Celju 10 K, g. dr. Juro Hrašovec, dež. poslanec itd. v Celju 3 K, g. Silv. Košutnik, učitelj-voditelj v Razboru je podaril okrog 40 knjig, g. Kolšek, notar v Šoštanju 100 knjig. Darovalcem najsrčnejša hvala! Vsa nadaljnja darila sprejema g. Vlad. Vošnjak v Šoštanju.

— **Za narodno slavnost dne 6. maja v Šoštanju** se kaže povsod veliko zanimanje. Mnogo društev od blizu in daleč je obljubilo korporativno udeležbo, med temi „Savinjski Sokol“ v Mozirju.

— **Strela je zažgala na Velikonočno nedeljo v Mestinjah** pri Šmarju poslopje Antona Kosa. Vse je pogorelo.

— **Kalobje.** Na Velikonočno nedeljo je bil tukaj hud naliv s tučo, ki popolnoma pobelila, ter napravila dosti škode po vinogradih in sadnem drevju.

— **Nesrečno vožnjo** je imel v ponedeljek zvečer dimnikarski mojster iz Pregrade, ko se je peljal iz Rogatec; ker se ga je kočijaž precej navlekel, ni posebno pazil na konje, in ta je na nekem strmem mestu padel ter obležal. Kočijaž je padel z voza in se ubil, dimnikar si je zlomil nogo in njegova žena več reber.

— **V soboto, dne 21. aprila** se snidejo akademiki Dravinjske doline, da se pogovore o delu v počitnicah. Gostje, prijatelji prosvetnega dela, dobrodošli!

— **Novi sejmi za živino v Poličanah.** 6 novih sejmov smo dobili na poličanski postaji za živino. Vrše se vsako leto na 16. marca, 2. maja, 21. junija, 5. julija, 19. avgusta in 6. novembra. Prvi sejem bo letos 2. maja.

— **Nevihita.** Dne 15. t. m. popoldne je razsajala v okolici Slov. Bistrice nevihta z gromom, bliskom in točo. Škode tokrat ni napravila znatne, čečavno je pobelila zemljo kakor sneg.

— **Sv. Jurij ob juž. žel.** Strela je zažgala in upepelila na velikonočni ponedeljek, dne 16. t. m. posestniku Francu Zdolšku kozolec. Škode je okoli 3000 kron.

— **Podšentjurij.** V koledarjih in pratikah se nahaja med sejmi „Podšentjurij pri Kambergu“; to pa ni točno povedano, ker je porušeni grad Kamberg precej oddaljen od Podšentjurja, pravilneje bi se glasilo: „Podšentjurij pri Zagorju“, kajti kdor se pripelje po železnici v Zagorje, ima eno uro hoda po ravni, lepi cesti v

Podšentjurij, kjer je na sv. Jurja dan starodaven, imeniten sejm. (Op. ured.: Občina naj prosí pri politični oblasti za premembo svojega imena.)

— **Na veliko nedeljo** je divjala nevihta s točo nad Mariborom, Št. Lenartom in Framom. Eno ped debela ledena plast je ležala krog Št. Lenarta. Toča je napravila veliko škode. Grmelo in bliskalo je nekaj časa strašno. Isto je bilo tudi okoli Vidma ob Savi.

— **Umrl je bolnišnici v Gradcu** Jakob Glinšek, hišni in zemljiški posestnik iz Slovenjega Gradca.

— **Strela je udarila** dne 16. t. m. v Lešeni pri Radgoni v gospodarsko poslopje posestnika Jausovca in je upepelila.

— **Zblaznela je v Ptuj** gospa Marija Dvorak.

— **Underrain, c. kr. okrajni glavar na Ptuj, izziva slovenske kmete.** C. kr. okrajno sodišče v Rogatcu je poslalo županstvu Plat pri Slatini nemški dopis, katerega župan ni mogel rešiti. Mesto da bi ponovilo sodišče svojo prošnjo v županu razumljivem slovenskem jeziku, ki ga je občinski odbor razglasil svojim uradnim jezikom, se je pritožilo na c. kr. okr. glavarstvo v Ptuj. In Underrain je pisal županu slovenske občine Plat in pristavil, da je stvar „zelo nujna“. Pa nikar ne mislite, da je ta c. kr. mož popravil krivico! Zapovedal je županu, da mora takoj ngoditi nemški želji c. kr. sodišča v Rogatcu. Naznanil je županu, da je glavarstvo sklep avtonomne občine Plat o slovenskem uradovanju razveljavilo. Namignil je županu, naj ne pošilja uradnih nemških dopisov v prestavo pomožno - uradni direkciji c. kr. namestništva v Gradcu, ker ni obvezana predstavljati uradnih dopisov. In bil je spisan tudi ta dopis v županu nerazumljivem nemškem jeziku. Pa Underrain ni potrkal na prava vrata! Slovenski kmetje se čimdalje bolj zavedajo, da nimajo do države samo dolžnosti, ampak da smejo zahtevati tudi svoje pravice! Ne pustimo se več izzivati in žaliti od c. kr. uradnikov. Župan je poslal oba nemška dopisa v Gradec, da storijo z njima, kar jim drago.

Le tako naprej, slovenske občine! Ne dajte se ostrašiti od domišljavih glavarjev, ki so se zazibali v sanje, da ima slovenski kmet samo eno nalogo na svetu: nositi klobuk pod pazduho ter služiti nemškim težnjam c. kr. gospode. Pokažite jim, da hočete biti na svoji zemlji svoji gospodarji, bodisi to tej c. kr. gospodi všeč ali ne! Underrain kriči, da morajo slovenske občine reševati nemške dopise, ker je to drugi deželni jezik! To je birokratsko zavijanje dejstev! Občine ste avtonomne korporacije ter si lahko določite uradni jezik. Kdo sme od občine zahtevati, da se morajo njeni funkcionarji vladnim uradnikom na ljubo priučiti nemščine?! Na shodu slovenskih županov in svetovalcev v Rogatcu bode treba zastopnikom slovenskih občin pokazati sredstva, s katerimi se postriježijo oholim nemškim c. kr. izzivačem plemenitega in neplemenitega stanu peruti in pokrtačijo grebeni.

Kranjsko.

— **Pri občinskih volitvah v Ljubljani** so dne 19. t. m. v II. razredu zmagali kandidatje narodno-napredne stranke.

— **„Društvo slovenskih profesorjev“** ima svoj ustanovni shod dne 22. t. m. ob 10. uri predpoldne v mali dvorani ljubljanskega „Nar. doma“.

— **Nemška organizacija na jugu.** Pretekli teden se je v ljubljanski kazini ustanovil „Deutscher Lehrerverband für Kraind und Küstenland“.

Navzočih je bilo 65 članov. Pozdravil je shod dr. Binder. Na čeln draštva stoji dr. Schrantzer.

— **Utopljenca so našli v Zagorju** ob Savi dne 14. t. m. Poizvedovanja so dognala, da je to 25 letni delavec Jožef Stante, doma iz Ljubee pri Celju. Vse kaže, da je ta bil žrtev hudodelstva v Litiji dne 10. svečana. Torej je bil nekaj nad dva meseca v vodi. V žepu so našli njegovo uro in nekaj nad 42 kron denarja.

— **Uravnava Mirne.** Cesar je potrdil načrt zakona, s katerim se zviša državni in deželni prispevek za uravnavo Mirne.

— **Grozna nesreča.** V Poženku pri Cerkljah so se igrali otroci pri ognju. Šestletni hčerki Frantarjevi se je vnela obleka in ji zgorela na telesu, da se je deklica tako opekla, da je kmalu potem umrla. Da bi kdaj starši pazili na otroke in ogenj!

— **Za uboge mesta Kranja** je daroval veletržec gosp. Vinko Majdič povodom smrti svojih otrok Anice, Nadine in Petra 500 K.

— **Ogenj.** Ivanu Likozarju in Jakobu Šenku v Hotemazah pri Kranju ste pogoreli hiši gospodarska poslopja. Škode je 11.500 K. Zavarovalnina pa znaša 4400 K. Zgorele so tri živine. Zažgala je vsled neprevidnosti Likozarjeva žena, ki je hodila z lučjo po podu. — V Zavrhu pri Dolah pri Litiji je pogorela bajta kočarice Marije Godina do tal. Škode je 1000 K.

— **Krasni prirodni pojavi.** Veliko soboto okrog 11. ure popoldne so občudovali v Novem mestu na jugovzhodnem nebu markantno četo takozvanih „potresnih oblakov“, katerih skrajni proti solncu obrnjeni del je bil pregrujen najprvo s prekrasno živo rdečkasto, potem rumenordečkasto barvo, ki se je spreminjala v krasne mavrice podobne boje. — Sličen prizor se je obnovil v soboto ravno opoldne na severo-zapadnem nebu v obližu solnca. Od 4. do 5. ure pa se je pojavila ob celi zapadni črti gorjanskega pogorja prozorna, plinasta, barvana megla, kakor pred hudim orkanom.

— **Nevihita na Dolenjskem.** Veliko nedeljo in ponedeljek popoldne je razsajala po jugozapadni in severovzhodni Dolenjski silna nevihta. Po nekaterih krajih, n. pr. okrog Sv. Križa pri Litiji, okrog Mokronoga in Št. Ruperta je hudo treskalo in med ploho padala tudi sodrga. Tudi v krškem in kostanjevškem okraju je bilo viharo vreme. V novomeškem okraju je bilo le nekoliko kapljic dežja. Vendar pa v kakih posebnih uimah tudi o zgornj omenjenih krajih dosedaj nam še ni ničesar znanega.

Koroško.

— **Za ponesrečene Macedonce v Malnici na Koroškem** se je nabralo doslej okoli 300 K. Kdor je kaj dal, naj ima zavest, da je pomagal rešiti življenje trem ljudem, ki bi bili sicer prav gotovo, če ne umrli, ali pa vsaj vse življenje ostali pohabljeni. Vendar bo treba skrbeti najmanj še dva meseca zanje, predno bodo okrevali docela. Naj bi se naši rodoljubi spominjali teh slovanskih trpinov. Prispevki naj se pošiljajo na trgovca And. Muniha v Malnici na Gor. Koroškem.

— **Težavna aretacija.** V Sachsenburgu na Koroškem so aretovali delavca Franca Črneti iz Mengša. Črneti so policijsko zasledovali in je bil pri aretaciji tako silovit, da so ga morali z vozom prepeljati v zapor. Tam pa je razbil ključavnico pri verizici na rokah in raztrgal posamezne člene verižice.

— **Prvi vlak na karavanski železnici** se je odpeljal včeraj iz Celovca

do Bistrice. Z vlakom se je peljal ravnatelj Proske in člani stavbnega vodstva.

— **Samomor.** V torek se je ustrelil v Celovcu častniški sluga Benedikt na stopnicah domobranske vojašnice.

— **Smrten udarec.** V Celovcu je neko žensko na velikonočni ponedeljek neki konj tako udaril s kopitom, da je par ur nato umrla.

Primorsko.

— **Strašna smrt.** V Gorici je zgorela 65 letna Julija Ružička, tetondotnega trgovca s suhimi cvetlicami Riesnerja. Ko je Ružička zjutraj vstala na vse zgodaj in si prižgala poleg postelje stoječo luč, se ji je vnela obleka in nesrečnica ni mogla pogasiti ognja.

— **Roparski napad.** Blizu Kronberga pri Gorici je napadel 23 letni Ivan Lazana iz Italije doma 19 letno Amalijo Radovan z Grčine. Zahteval je od nje 10 gl. Ko mu je deklica povedala, da nima toliko denarja, preiskal ji je žep, v katerih je našel le 7 v. Ko ji je izpulil še žepno ruto, v kateri je bilo 80 v. je odnesel pete. Italijana so zaprli.

— **Grozna smrt.** 21 letna Karolina Ferletič iz Doberdoba na Goriškem je stopila z ognjišča in prevrnila petrolejko, ki se je razbila. Petrolej se je vžgal in v hipu je bilo deklica vse v ognju, ker se ji je vžgala obleka. Vso ožgano so prepeljali v bolnico v Gorico, a vse je bilo zastoj. V groznih mukah je umrla nesrečnica. Tudi oče in mati sta si ožgala roke.

— **Poskušeno izsiljevanje.** Komponista Tommasinija opero „Medea“ so pred kratkim peli v Trstu. Tommasini je pa par dni nato dobil anonimno grozilno pismo, naj nekemu postreščku izroči gotovo vsoto denarja, drugače bo prihodnja predstava „Medeje“ izžvižgana. Tommasini je izročil pismo policiji, ki je izsledila izsiljevalca, ki sta 20 letna Anton Kriščak in Jožef Majonika.

— **Defraudacija v poštnem uradu Miramar pri Trstu.** V poštnem uradu Miramar pri Trstu sta tam nameščena zakonska Tišina sleparila več let poštno blagajno in znaša primanjkljaj 8000 K. Zaprli so oba.

— **Detomorilka** Ivanka Furlan se je imela dne 18. t. m. v Trstu zagovarjati pred sodiščem. Dasi je priznala dejanje, češ, da je storila v popolni čutni zmešnjavi, so vendar porotniki zanikali vprašanja radi detomora in je bila toženka oproščena. Vendar so jo obdržali vsled ničnostne pritožbe državnega pravdnictva v zaporu.

Slovanski sever.

— **Česke vesti.** Cesar obišče Češko. Dne 9. t. m. je sprejel cesar v avdijenco častno predsedništvo nemške razstave, ki se pripravlja v Libercu na sev. Češkem. Cesar je obljubil, da razstavo obišče. Pot ga bo vedla skozi Prago in tu ostane cesar i v Pragi, kakor je že obljubil praškemu županu pri njegovi nedavni avdijenci. Cesar bo po želji praškega mesta najbrž prisostvoval položitvi temeljnega kamna novega mostu, ki se postavi v Pragi čez Voltavo. Kakor znano, obišče cesar letos tudi Moravo.

— **Nemška gospodarska hranilnica in posojilnica v Mostu.** V gospodarski hranilnici in posojilnici v Mostu se je odkril zadnji čas deficit 2.000.000 K. Vzrok so deloma pomeverjenja, deloma pa in to v mnogo večji meri stremljenje, razdavati visoke dividende.

— **Vzorno nemško gospodarstvo v Brnu.** Brnski občinski

odbor je pooblastil občinski svet, z vseni proti petim socijalno-demokracijskim glasovom, da najame posojilo 20 milijonov kron. Kril se bo dolg s tem da se zviša stanarinska doklada od 7 na 15 h od krone, čeprav so stanovanja v Brnu baje že sedaj dražja kakor na Dunaju. Z imenovanim posojilom se poravnajo razne „kljuke“ in uravi vodovod, za katerega si je dala izposodila že 40 milijonov kron, jih porabila vselej v druge svrhe.

Kupkova in spomladna Manesova razstava v Pragi. Prvo ime so čitali čitatelji „Domovine“, vse je govorilo o Judovi aferi. Juda namreč napisal h Kupkovi razstavi „Prostjejevem vodniku“, zaradi katerega se je vnela vojska o svobodi prejetanja, ki bi bila stala prof. Judo laulu premestitev, univ. prof. Masaryka pa stala tožbo nad 200 katehetov zaradi razžaljenja časti in državnega pvdništva zaradi motenja verstva. „Manes“ je društvo, ki goji posebno moderno umetnost in prireja v svojem paviljonu neprestano razstave del najmlajših svetovnih modernih umetnikov, vsako pomlad na razstavo čez tih domačih najnovejših del. Obe ti razstavi so otvorili v Pragi zadnje dni v postu. Policijsko ravnateljstvo je prebilo to lepo priliko in se zopet pesteno blamiralo s tem, da je ukazalo, da morate biti obedve razstavi na vednočne dni zaprti. Naslanjalo se je na Š. ki prepoveduje hrupne zabave, poliske prireditve itd., nikjer pa v omenem Š ni govora o umetniških razstavah. Prepoved je vzbudila med pravi prebivalstvom veliko ogorčenja, da ker se vršijo isti čas na Dunaju razstano razne razstave, in ker se je zela isti čas tudi neovirano vršiti metniška razstava. „Umetniške jedrte“ praškem „Rudolfinu“. Zato ni čudno, da je deželno namestništvo temeljeno prepoved policijskega ravateljstva na poziv obeh razstav razjavilo.

Havličkova 50letnica. Dne 29. julija bo preteklo 50 let, kar je umrl veliki češki žurnalst in pisatelj Karol Havlíček Borovský, zaradi česar izgnanstva v Briksenu imenovan navadno briksenski mučenik. Že sedaj se vršijo na raznih krajih po celici češki predavanja o njegovem velikem življenju in delovanju in v Pragi se je ustanovilo posebno društvo z nalogo, skrbeti za dostojno proslavo njegove 50letnice. Njegovo geslo v javnem delovanju je bilo: „Z razumom in pošteno politiko“. V dobi politične protnje češkega naroda se je boril zlasti proti vročokrvnim revolucionarjem leta 1848, in staval v nasprotju s fizično revolucijo duševno, ki je je bilo takrat posebno treba. „Vsak napredek“, pravi, „se na poti razuma in brez nasilja vršij najbolje“. Zlasti karakterističen je zanj stavek: „Drugod so možje za čast in blagor naroda umirali, mi pa hočemo narodi tega živeti in delati.“ In v resnici je on za čast in blagor naroda trpel in tudi umrl. Zato se ni čuditi, da danes klanja pred njim glavo ves češki narod, da ga častijo vse stranke brez razlike mišljenja. — Sedaj čas izpregovori „Domovina“ o našem možu obširneje.

Telovadba na čeških gimnazijih. Izmed 52 popolnih gimnazij na Češkem je uvedena obvezna telovadba na 7 (2 čeških in 5 nemških.) Na realkah je na Češkem telovadba na vseh obligatna.

Čehi za žensko izobrazbo. Po celem Češkem se je vnelo zadnji čas živo zanimanje za žensko izobrazbo. Bil je pa za to že zadnji čas. L. 1890. je ustanovilo društvo „Minerva“ prvi ženski gimnazij v Avstriji, ki je pa postal popoln šele l. 1901. in dobil

takoj potem tudi pravo javnosti. Vendar je še vedno zaradi pomanjkanja prostorov in učnih moči odpiral prvi razred vsako drugo leto. Lani so pa ustanovile na Kralj. Vinogradih nune svoj ženski gimnazij, proti kateremu se je razvila takoj živa agitacija. „Minerva“ je naprosila praško občino za večje prostore in „Minervin“ gimnazij bode odpiral prvi razred vsako leto. Ženska liceja imajo Čehi dva, v Brnu in pa v Čeških Budjejevicah. Letos se je začela akcija, da se izpremeni praška višja dekliška šola v licej, ali pa da se ustanove paralelke, ki bi odgovarjale liceju. Vendar se je poskus za sedaj ponesrečil zaradi odpora praškega magistrata, ki nima denarja. Češki ženski učiteljski ste državni 2; samostanskih je pet. Dalje imajo 2 mestna dekliška pedagogija (v Plznji in v Val. Meziříči.) Razven tega pripravlja „Diočí akademie“ reformni gimnazij v Brnu, ki bo zopet prvi te vrste v Avstriji. Prvi letnik se je imel odpreti že lansko jesen; velike ovire so otvoritev za leto zakasnele in gimnazij se odpre šele letošnjo jesen. Vsega skupaj torej ni mnogo, ali ni se čuditi, kajti vse to se je ustanovilo — razven samostanskih šol — vladi na kljub, proti njeni volji in brez njene podpore, največkrat od privatnih društev, v drugih slučajih tudi od mestnih občin — vsega skupaj ni mnogo, ali kje zadaj smo še Slovenci. Nimamo še niti liceja, kaj šele gimnazij! — Največ zasluge za vzgojo žen ima gotovo na Češkem pedagog Drtina, prof. češke univerze, ki je izdal o tem vprašanju več spisov. Na njegovo prizadevanje se je pri osrednjem društvu čeških profesorjev ustanovila tudi sekcija za žensko vzgojo, ki pozivlja češka mesta, naj ustanavljajo ženske liceje.

Svetovne vesti.

Velikanski potres v San Francisku. Komaj je ponehal strahoviti izbruh Vezuva, že moramo poročati o novi veliki nesreči, ki so jo povzročile notranje zemeljske sile. Upanje, da bo po izbruhu Vezuva zemlja pomirjena, se, kakor kažejo poročila iz San Franciska v Ameriki, ni izpolnilo. Nas Slovence zanima potres v San Francisku tembolj, ker je tam mnogo slovenskih delavcev in ni izključeno, da je kateri njih ponesrečil. Poročila pravijo:

New York, 18. aprila. Kmalu po peti uri zjutraj je pretresel mesto San Francisko strahovit potres, ki je trajal tri minute. Na tisoče poslopij je poškodovanih, deloma popolnoma razrušenih. Na raznih krajih mesta je pričelo goreti. Število mrtvih je nad tisoč. Trgovski del mesta je skoro popolnoma razrušen. V okrajih cenjenih stanovanj je bilo na stotine ljudi ubitih. Odličnejši deli mesta so manj poškodovani.

New York, 18. aprila. Potresna katastrofa je v San Francisku zahtevala mnogo človeških žrtev. Vse brzojavne zveze, izvzemši ene, so uničene. Potres je bil tako silen, da so se zlomile cevi vodovoda in cevi za plin. Na raznih krajih je mesto pričelo goreti. Ogenj se je širil skozi Market ulico. Magistrat, katerega zgradba je veljala sedem milijonov dolarjev, je v razvalinah.

New York, 18. aprila. Brzobjavka iz Sacramenta javlja, da se je tri milje dolga železniška proga med Suisunom in Banizo pogreznila. Potres je uničil v San Francisku osem hišnih blokov tovarniškega dela mesta. V ostalih delih mesta je manj škode. Hiši časopisov „Call“ in „Examiner“ sta razrušeni. Na stotine smrtnih slučajev se javlja iz onih

delov mesta, ki so slabejše zidani. Najnovejša poročila javljajo, da so v San Francisku celi deli mesta v razvalinah in da je opustošenje še hujše, kot so se glasile prve vesti.

San Francisko, 19. aprila. Ogenj, ki ga je povzročil potres, se vedno bolj razširja. Včeraj ob polu 12. uri dopoldne je bil v plamenu ves oni del mesta, katerega se vidi z morja. Ako ne nastopi zahodni veter, bati se je, da bo žrtev požara celo mesto.

New York, 19. aprila. Zadnja poročila iz San Franciska pravijo, da se po potresu povzročeni požar tako širi, da se je bati, da bo žrtev požara ves trgovski del mesta.

Cincinnati, 19. aprila. Neki tukajšnji list zabeleži vest, da se je vsled potresa ameriško brodovje, ki je bilo vkrcano v zalivu San Francisko, potopilo.

New York, 19. aprila. Lahki potresni suhi so se včeraj v San Francisku dopoldne in popoldne ves čas ponavljali. Dve ladji, ki sta bili ukrcani v zalivu San Francisko, sta se potopili. Pet tisoč poslopij je porušeni, število človeških žrtev je veliko, posebno v lahko zidanih najemniških hišah. Na oni strani mesta, ki leži proti vodi, se je podrla velikanska hiša na bližnje skladišče, 200 oseb, ki so bile v skladišču, je ubitih. Požar je že uničil ves trgovski del mesta San Franciska ter se razširja sedaj tudi na elegantnejši del mesta.

London, 19. aprila. Celo mesto San Francisko z morske strani je v plamenu. Požar se naglo širi ter se je bati, da celo mesto pogori. Gašenje je nemogoče, ker so popokale vse vodovodne cevi.

London, 19. aprila. V San Francisku se širi posebno naglo požar proti Marches Street v dolžini 7 milj. Prebivalci letajo v samih nočnih oblekah po mestu. Na vseh straneh se rušijo hiše, ki jih je potres nagnil. Število mrtvih, ki so podsti, ni mogoče dognati, dokler divja požar.

Žalostne vesti o potresih prihajajo zopet iz Amerike. Mesto San Francisko je posebno trpelo. Velik del mesta je razdejan in na tisoče ljudi je mrtvih.

Samomor v cerkvi. Na veliki petek zvečer se je v cerkvi Sv. Sofije na Dunaju ustrelila iz revolverja neka mlada gospa. Umirajočo so odnesli v bolnišnico, kjer je po noči umrla. Gospa je bila hči dvornega zobozdravnika dr. Möllerja.

Umrl je general jezuitov pater Martin dne 18. t. m. v Rimu.

25 ponarejalcev bankovcev so zaprli v Devi na Ogrskem.

Obravnava proti češkemu profesorju Masaryku, ki so ga tožili kaplani zaradi neke njegove izjave, češ, da so kateheti od vlade plačani denuncijanti, se je vršila dne 18. t. m. Končala je z oprostjenjem toženca, ker je sodnik izjavil, da ni dokazano, da se je prof. Masaryku res tako izrazil, kakor stoji v obtožnici. Navzoče dijaštvo je sprejelo razsodbo z nepopisnim navdušenjem.

Poljaki na Pruskem. „Gazetta bydgoska“ poroča, da je nedavno 24 posestev, ki so bila skozi stoletja v nemških rokah, prešlo v poljske roke.

Zopet se začel gibati vulkan. Brzobjavi javljejo, da je začel vulkan na otoku Malorka, katerega so smatrali že ugašenim, zopet delovati. Prebivalstvo beži.

Snežni plaz je zasul in ubil deset delavcev v Blitzingenu v Švici.

Zanzibarski sultan se pripelje te dni v Trst, od tam pa v London.

Rodbinska drama. Nedavno je bil na Dunaju obsojen železniški uradnik Hünner zaradi dvoženstva. Njegova druga žena je vsled tega zblaznela ter ubila s sekiro svojo 14-letno hčer, nato se pa z nožem nevarno ranila.

Bljuvanje Vezuva. Velikonočno nedeljo je zopet padal na Boscoreale, Bosco-Trecase in Torre del Greco tako gost pepel, da je bilo popolnoma temno. Tudi dva precej močna potresna sunka so čutili.

Lasko vohunstvo. Laska vojna ladja „Cyclop“ je priplula nedavno v Reko, kjer je poveljnik njen javil, da je prišel naravnost iz Benetk: ladja je naročila v torpedni tovarni torpede in jih odpeljala. Pozneje pa se je izvedelo, da je ladja preplula celo avstrijsko obrežje in si ogledala vse različne važne vojaške predmete, posebej avstrijske luke in trdnjave.

Znamenit veletržec — Hrvat. Ameriški listi poročajo sledeče: Iz Petrograda je dospel v New York Josip Gregorjevič Ružič, rodом Hrvat, sin znanega veletržca in podjetnika iz Reke. V Petrogradu oziroma v Rusiji je dobavljal živila in druge potrebščine za vojsko in mornarico povodom rusko-japonske vojske. V Ameriko je dospel, da obračuna s čikaško mesarsko tvrdko Libby Mac Neil & Libby, za katero je prodal vojni mornariči v Kronštadu (za brodovje admirala Roždvenskega) za 6.000.000 rubljev konserv. Od imenovane čikaške tvrdke dobi 750.000 kron, toda slednja bi rajše na cenejši način končala to ogromno kupčijo, kar jej pa nikakor ne bode vzpelo radi pogodb, katere je sklenila z Ružičem in katere so povsem temeljite. Ružič ostane tu še nekaj časa, nakar se vrne v Petrograd in na Kitajsko, da prične razna železniška podjetja, s katerimi je že zdaj v poslovnej zvezi. Omenimo naj še, da je za časa burske vojske oskrboval tudi angleško vojsko v Južni Afriki in da je v svojem poklicu prebil tudi sedem let na otoku Madagaskarju.

Kože iz Rusije so se podražile. Nasledki rusko-japonske vojne so se pokazali marsikje na svetovnem trgu, tako zlasti pri cenah kož od divjačine. Te so namreč poskočile ne navadno visoko. Tako je kožica sibirske veverice, ki je prej stala 1 krono, poskočila od 2—3 kron. Koža stepnega volka je veljala prej 5—20 K, sedaj 30 K. Inenitna koža polarnega volka je stala prej 110 K, sedaj 150 K; koža navadne lisice prej 5—7 K, sedaj pa 11—14 K; koža zimske temno pepelnaste modre lisice prej 200 K, sedaj 280 K; svetlo črne lisice koža prej po 800 K, sedaj 1000 K; koža gozdnih kun, katera se ponareja v sobolovo in harmelinovo, dozda po 5—6 K, sedaj 10—13 K; risove kože, ki se je plačevala dozda po 140—160 K, letos sploh ni dobiti. Enako je tudi izginil s trga rosomak, zver medvedovega rodu, katerega koža je veljala prej po 50 K. Navadni medved je cenil svojo odejo prej 70 K, polarni 120 K, sedaj pa hočeta oba polovico več. Jezevec za svojo bodočo kožo nikdar ni dobil nad 6—7 K, sedaj pa 10 K. Še bolj je poskočila cena vider, zlasti morskih, katerih cena presega celo ceno sobola, katera je dozda bila vedno najvišja. Koža bobra se pa sploh lani na ruskem trgu ni pokazala; kar je bilo pod tem imenom, je bilo ponarejeno. Kože od sobola, katerih je do lanskega leta še bilo dobiti, je stala 200—500 K, ona popolno črna od 800—900 K, letos bi za takšne veljala cena 2500 rubljev, t. j. nad 600 K. Enako sobolovim in drugim so izginili s trga tudi kožuhi tulnjev in mnogih drugih živali z dragoceno svojo kožo.

— Na otoku Formozi je bil v nedeljo zopet silen potres. Mesto Kodi je docela porušeno; niti ena hiša ni ostala cela. Ubitih in ranjenih je več sto ljudi. Tudi druga mesta so silno trpela.

— Pri potresu na otoku Formosa dne 15. t. m. je bilo ubitih 109 oseb; 1044 hiš je popolnoma zrušenih.

— Zaradi „panslavističnega delovanja“ je bil izključen v Granu na Ogrskem iz nadškofijskega seminarija nek klerik, češ, da klerik z narodnimi častmi ni pripraven za cerkveno službo, in da se mora štatuirati svarilni zgled, ker je baje med „panslavisti“ močna agitacija zoper ogrsko državno idejo. Če pa zatirajo Hrvatoma in Slovakom, Srbom in Slovencem na Ogrskem narodnost, postanejo duhovniki na Ogrskem nadškofje in kardinali, kakor — Vaszary, ostrogonski primas.

— Volka ubil. Hrvatskim listom poročajo iz Foče v Bosni: Dne 6. t. m. je ustrelil major F. baron Wiedersperger v gozdu Sipčenica pri Bastači, okraj Foča, velikankega volka, ki je bil dolg dva metra. V njegovem trebuhu so našli ostanke koz in konj. Novica, da je volk ubit, se je hitro razširila po deželi, kjer je roparska zver več let bila v veliko nadloga prebivalstva.

— Mlada poročena. V Radomišlu na Češkem sta bila pustno nedeljo poročena dva „nadepolna“ zaročena, ki imata vkup 147 let. Njemu je 72 let, nji pa 75. On se ženi tretjokrat, ona pa četrtkrat. Ko je gospod dekan sramežljivo nevesto iz šale vprašal, ali je polnoletna, odrezala se je, da je že tretjič polnoletna.

— Najljubše pijače narodov. Statistični urad v Zedinjenih državah klasificira narode po njihovih navadah in pijačah. Na Angleškem se izpije največ čaja, povzije se ga namreč na leto 256.509.331 funtov, to je skoraj 6 funtov na osebo. Zedinjene države izpijejo največ kave in konsumirajo 960.878.977 funtov ali 12 funtov na osebo. Nemčija pije skoro samo pivo na leto ga izpije 8.022.401.000 litrov ali 138 litrov na osebo. Rusija pije največ žganja, namreč 783.139.500 litrov, to je 5 litrov na osebo. Francija pa pije največ vina, namreč 6.042.737.700 litrov ali pa 156 litrov na osebo.

— Pri 12 letih je pil strup radi ljubezni! 12letni deček Nikola Rubino v Rimu si je dogovoril sestanek z 11letno Karmelo Pancrazio, o kateri je rekel, da jo ljubi! Mati je prepovedala zaljubljenemu sinčku iti na „rendez-vous“. Deček je šel v svojo sobo ter izpil tam neki strup. Ko ga je začelo viti po trebuhu, je kričal na vse pretege. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer so mu zdravniki hitro izprali želodec.

— Nove uniforme ruske armade. Iz Petrograda poročajo: Rusko-japonska vojna je dokazala, da je uniformiranje ruske armade zelo pomanjkljivo. Zato je rusko vojno ministrstvo sklenilo, da uvede polagoma novo uniformiranje armade. Nove uniforme bodo po kroju močno podobne avstrijskim.

— Najdebelejši mož na svetu je bil brez dvoma ravno umrl hotelir v Willenbergu na vzhodnem Pruskem. Hans Fromm, tehtal je 247 kg in umrl vsled bolezni v nogah. Pri zadnji pariski razstavi so se pogodili z njim, da ga za primerno odškodnino razstavijo. Fromm pa ni mogel v vagon, ker so bila vsaka vrata preozka, v voz za živino pa maral ni in zato ni šel na razstavo.

— Maksim Gorki, ki so ga pri prihodu v Ameriko sprejeli s tako slavo, je danes brez strehe. Ko se je namreč zvedelo, da dama, ki ga spremlja,

ni njegova žena, temuč gledališčna igralka Andrejevna, in da je svojo ženo in otroke pustil v Rusiji brez sredstev, je nastalo med gosti v hotelih tako razburjenje, da so mu morali v hotelu takoj odpovedati stanovanje, a tudi v drugih hotelih in privatnih stanovanjih ga ne marajo sprejeti.

— Orožnik trikratni roparski morilec. Iz Szegedina poročajo: Bivši orožnik Karol Kodas je v praznikih hotel obiskati v Marija Theresiopelu svojo ženo in otroke ter jim prinesiti darov. Za to potreben denar si je hotel preskrbeti z vlomom v hišo trgovca Viljema Kardosa. Kodas je prerezal trgovcu vrat. Trgovčeva soproga je priletela v sobo ter se jokaje vrgla na truplo svojega umorjenega moža. Dekla Marija Torro je od daleč gledala umor. Hitela je po zdravnika, ker pa zdravnika ni bilo doma, vrnila se je nazaj v hišo, katero je morilec ravno ropal. Morilec je planil k dekli, jo ubil, potem pa s plenom pobegnil. Morilec je že prijet in je svoja strašna dejanja tudi priznal.

— Največja bolnišnica na svetu. To bo gotovo Virchova bolnišnica v Berlinu, katera bo odprta v bodoči spomladi. Prostora bo v nji za 2000 bolnikov in 650 oseb zdravnikov, strožajev in služabnikov. V bolnišnici bodo tudi posebne šole za strežnike, dalje ustav anatomsko patološki, ustav medicino mehaniški in poseben paviljon za Röntgenove žarnice. Tudi posebna lekarna bo imela svoje prostore. — Dosedaj je bila največja bolnišnica v Hamburgu, v kateri je prostora za 1630 bolnikov.

— Nenavadna knjiga. Slavni francoski astronom Kamilo Flammarion se je seznanil v nekem velikem društvu z zelo lepo rusko grofico G. Sedeč poleg nje je občudoval in hvalil le, to in belino njene kože na rokah. Čez leto dni je dobil iz Rusije zavoj in pismo. V zavoju je bila koža z grofične roke, a pismo je bilo sledeče vsebine: Na smrtni postelji Vam je grofica ostavila kožo svojih rok, ki ste jih nekdanj tako hvalili. Obenem Vas je prosila, da to kožo porabite za vez knjige, ki jo boste spisali o zvezdah. — Flammarion ji je željo izpolnil, ter je dal svojo knjigo „Nebo in zemlja“ vezati v to kožo.

— Grozna mati. Kmet Szapko se je izselil iz Ogrske v Ameriko, doma pa je zapustil ženo in troje otrok v veliki revščini. Žena se je naveličala stradati ter je sklenila, se rešiti otrok. Vrhutega ji je še propadla hči moralno ter rodila dete. Drugi dan po porodu je umrla hči, dan pozneje pa tudi otrok. Mati je namreč hčer zastupila, njenega otroka pa zadavila. Nato se je hotela rešiti svojega 7letnega sina. V najhujši zimi je zaprla fantiča v samo srajco oblečenega na pod ter mu po več dni ni dala jesti. Neki dan je deček ušel iz poda ter vsled lakote ukradel materi kos kruha. Zato ga je mati strahovito kaznovala. Zmrzle otrokove ročice je pritislila na razbeljeno železno peč. Otroku so se prsti uprav izpražili. Zverinski materi pa to še ni bilo dovolj. Vzela je iglo ter otroku izbodla oči. Tako razmrvarjenega, polmrtvega otroka so našli sosedge, nakar so mater zaprli.

— Rast človeka v raznih dobah življenja. Najhitreje raste človek v svojem prvem letu; zraste namreč za 21 cm na dolgost. Tudi do tretjega leta mu je rast precej nagla. Takrat, pravijo, je dosegel polovico svoje prihodnje velikosti. Od petega leta je rast bolj počasna in traja do 15. leta enako: po 5 cm na leto. Še bolj počasni napreduje človek od 16. leta više, od 18. do 20. leta pa malokdo zraste

nad 2 in pol cm na leto. S 25. letom pa človek preneha rasti na visokost, pač pa — seveda v ugodnem življenju — raste še na širokost in moč celo do 40. ali 50. leta. Njegova pljuča, srce, jetra in želodec pa baje rastejo prav do konca življenja kakor trde nekateri učenjaki, med tem ko na starost navadno upadajo ledvice in mozeg.

Gospodarstvo.

Kako skrbi štajerski deželni odbor za čiste nasade vinogradov.

Pod tem naslovom je bila v „Domovini“ začetkom tega leta obelodanjena notica, v koji se je obsojalo dejstvo glede mešanja vrst pri razdelitvi brezplačnih trt in se je navedel tudi dokaz. Danes objavljamo, da se je dotični posestniki obljuba ovrгла; po naših mislih se je to storilo vsled tega, ker menda sumijo, da je ona v zvezi z dotičnim dopisnikom. Konstatujemo, da je prišla dotična notica v list brez vsake vednosti dotičnice in je torej ona v celi stvari popolnoma nedolžna. Tako hlapčevsko ravnanje deželnega odbora napram nam, nas sili povdarjati, da ostanemo popolnoma pri takratnih trditvah in da to stvar še bolj temeljito presodimo.

Deželni odbor je nastavljal dokaj potovalnih učiteljev za vinarstvo. Isti povdarjajo vedno saditi le čiste nasade, na kar se je upiral tudi dotični članek. — Dne 28. januarja leta 1904 je bila pri c. kr. namestništvu v Gradcu konferenca, obstoječa iz v. Štajerski delujočih vinarških strokovnjakov, potovalnih učiteljev in zastopnikov c. kr. kmetijske družbe štajerske, ki je imela nalogo sestaviti seznamek vrst, ki so za Štajersko v obče priporočljive. Pri tem je bilo vinorodne kraje razdeliti v več predalov, kateri naj bi si bili vseh važnih ozirih kolikor mogoče enaki. Jako praktično je razdelil nekdanji ravnatelj mariborske vinarske in sadjarske šole Hermann Goethe, vse vinorodne kraje štajerske dežele; zato se je tudi ta razdelitev zanaprej obdržala in na nje predlog so se tudi vrste določile. Vinorodni kraji so razdeljeni v 12 predelov ali okrajev. Nas zanima tukaj le samo „ormosko-ljutomerski predel“. — Konečno je še c. kr. štajerska namestnija založila knjižico, ki jo je na podlagi dotične konference sestavil sedanji ravnatelj mariborske vinarske in sadjarske šole gosp. Fr. Zweifler. Čitajmo knjižico! Ona pravi: Za naše nove vinograde naj nam bode glavna skrb, da vpeljemo v njih glede vrst le čiste nasade. Le čisti nasadi omogočijo pridelovanje vina s primernim značajem; vina, ki zbog svojih boljših lastnosti kupecem, trgovcem, kakor krčmarjem bolje ugajajo, se bolje plačujejo.

Če se vinogradnik že odloči za več vrst, naj se drži kolikor mogoče le tistih, ki ob enem zore; poleg takih, ki dajejo bolj kislo vino, tudi take, katerih vino ima prav malo kisline. Po krajih, koder so vinogradniki že od nekdanj jeli vpoštevati pomen čistih enostavnih nasadov, koder se je od nekdanj že v posameznih legah le po eno vrsto, ali k večjem po dve se spopolnjuječi nasajalo, je vinogradništvo tudi najvišje vspelo. V teh okoliščinah tiči pomoč takih krajev. Tako spravijo vinogradniki celih okolišev v vinsko trgovino pridelek vedno in splošno enakega značaja. Spored lege in letnika se razločuje sicer tak pridelek po svoji kakovosti, a splošni značaj ostane isti. Nadalje piše:

Imamo tudi že na Štajerskem nekaj vinorodnih pokrajin, ki se že

od nekdanj drže gornjih načel, ki so zaradi tega tudi proslavile. Po ljutomerskih, radgonskih in ormoških vinogradih prevlada n. pr. povsod v vinogradih pošip; v teh vlada torej velika enakomernost glede vrst.

Ako se sedaj spomnimo nazaj na takratni članek, kjer se je navedlo, da se je dotičnici obljubilo 800 komadov cepitvenk brezplačno in sicer vsaki 200 komadov druge vrste, med njimi je tudi zlahkna ali španjol (za ormoško-ljutomerski predel so najbolj vrste pošip, laški rizling in silvane), ki niti ni, upirajoč se na to knjižico za naš vinorodni predel priporočena, lahko spoznamo, kako neumestno je ravnanje našega deželnega odbora. Če pa še enkrat navedemo besede pisatelja: „Po ljutomerskih, radgonskih in ormoških vinogradih prevlada n. pr. povsod v vinogradih pošip, v teh vlada torej velika enakomernost glede vrst, nas mora prijeti jeza. Do novejšega časa so si znali naši vinogradniki ohraniti vrsto, za nas najpriporočljivejšo vrsto, katera je ravno sloves ali renome ljutomerskega vina tako močno povzdignila — a sedaj? Pri prenovitvi vinogradov, uničenih vsled trte ne, so naši vinogradniki sami veliko grešili v tem oziru, s tem, da so začeli cepiti in saditi različne vrste, ter tako prav izdatno škodovali renome našega vina in naš za vse dobro „vneti“ deželni odbor, dosledno temu pomagati praktično izvrševati, dočim teoretično po gg. potovalnih učiteljih ne vse drugače. To je škandal, škandal prve vrste! Ali nismo bili torej opravičeni se zgražati nad takim počenjanjem onega faktorja našega vinarstva, koji ima v tem oziru glavno besedo? Vsak razsoden človek mora priznati, da smo imeli prav. — V kri in kosti je zašla dotična notica gospodom okoli deželnega odbora; spoznali so, da imajo prav, a ne mislimo, da so se s tem tudi namenili napako poravnati, ampak — nov udarec — hoteli so pokazati svojo moč, brezobzirno sovražno ravnanje napram slovenskemu narodu — odbili so dotičnici svoje obljube, prelomili dano besedo — črno na belem. In sedaj gre jeza od strani oskodbavca na dopisnika, on je vzrok, da se ne bo dobilo brezplačnih trt.

Štajerski deželni odbor pa naj nikar ne misli, da nam je vsled tega koraka, s kojim je pač mislil pokazati svojo mogočnost in nadoblast, zlezlo srce v hlače, ter da smo vrgli puško v koruzo. Ne, ampak s podvojenim pogumom šli bomo vedno v boj za stvar, ki so nam koristne, a se nam jih bo hotelo odvzeti. Sicer pa si spomnimo ta njegov junaški čin kaj dobro!

Na štajerske slovenske poslance pa se obračamo z nujno prošnjo, da store nemudoma v tem oziru potrebne korake. Ljubezen do svojega naroda naj jih vodi, da priborijo tudi za naše ljudstvo, za naše vinogradnike v deželnem odboru pravičnost!

Protinske in skrininaste bolečine, bodenje v straneh, trganje v udih, krče, bolečine v hrbtu, živcih in mišicah, trganje v ledjih, izpahe itd. ozdravi po izjavi tisočev zahvalnih pisem Fellerjev, lepo dišeči rastlinski esenci „Fluid“ z znanko „Elsa-Fluid“; 12 malih ali 6 velikih steklenic stane franko 5 K, 24 malih ali 12 velikih franko 8 K 60 v. pri izdelovalcu E. V. FELLERJU lekarju v Stubici, Elzin trg št. 202, Hrvatska. — Priporočati je, da se naroči Fellerjeve odvajajoče raharbara-kroglice z znanko „Elsa-Pillen“ skupno z Fluidom 6 skatljice za 5 K; iste vplivajo čudovito pri bolečinah v želodcu, neredni prebavi, slabosti, zaprtosti itd. — Pravega balzama je dobiti ne 1, ampak 2 ducata za 5 K franko. — Zagorski prsni in sirup za kašelj 2 steklenice 5 Kron. — Prave svedske želodčne kapljice 3 steklenice 5 K franko.

Društveno gibanje.

Šentjurski mešani pevski zbor priredi veselico v St. Jurju ob 7. uri zvečer v gostilniških prostorih gosp. A. Nendl-ua. Spored: 1. K. Weis: „Te naše mešan zbor.“ 2. K. Weis: „Slovenske narodne.“ mešani četverspevi. 3. Urečer: „Pod večer.“ mešan zbor. 4. H. Volarič: „Ljubav.“ mešan zbor. Vstopnina 1 K; za ljudstvo 10 K.

Št. Ilj pri Velenju. Bralno bode na občno željo na belo dne 22. t. m. ponavljalo gledalo igro „V Ljubljano jo dajmo!“ je ključ vraga! Med igrana bode govori. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 40 vin., 20 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Savinjsko učiteljsko društvo svoj redni občni zbor v četrtak, 22. malega travna v ljudski šoli ob 2. uri popoldne. Na dnevnem so volitve, poročilo tajnika in razmotrivanja obeh zahtevanih vprašanj. 1. Razdeljen in nezadovoljen ponk (g. Zotter). 2. Učiteljsko delovanje izven šole (g. Meglič).

Kdo ve, kako dolgo ostane v hiši, zato je potrebno imeti v hiši Fellerjev rastlinski esenci Fluid raztopo „Elsa-Fluid“. Ta vpliva hitro in močno pri trganju v udih, krčih, bolečinah v rokah, nogah in zobobolu, trganju v ledjih in drugih slabostih. Vse te zdravilnih pisem dokazuje učinkovitost tega izvrstnega domačijstva. Edini izdelovatelj E. V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 202 (Ljubljana) pošlje 12 malih ali 6 velikih steklenic za 5 kron franko.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
Po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja kakovostna, zdravila, brez neprijetnih okusov, ima torej neprecenljivo vrednost za vsako gospodinjstvo!
Pazite! Pri nakupovanju izberite ime Kathreiner in zahtevajte izvirne zavojke z varstvom. Vse ostale so kopije Kneipp.

Izjava.

Podpisani sem bil ob velikonočnih praznikih svoji domovini, kjer sem v svoje začudenje našel, da je tam kakor tudi v sosednjih krajih razširjena govorica, da prevzajem v imenu roditeljske gostilne „Südmarkhof“ pri St. Jurju ob 7. uri zvečer v gostilniških prostorih gosp. A. Nendl-ua. Spored: 1. K. Weis: „Te naše mešan zbor.“ 2. K. Weis: „Slovenske narodne.“ mešani četverspevi. 3. Urečer: „Pod večer.“ mešan zbor. 4. H. Volarič: „Ljubav.“ mešan zbor. Vstopnina 1 K; za ljudstvo 10 K.

JOSIP STELCER
mesar v Celju

Kiša

naprodaj s kletjo in hlevom in čez eno uro zemljišča najlepšemu prostoru primerno za trgovino ali obrt, oddaljeno 15 minut od trga Konjice tik državne ceste, cega 5000 K. Izve pri lastniku ANDREJU SEBIC, trgovcu, mestni pri Konjicah. (190) 3-3

Zahvala.

Bil sem za konjske in kravje hleve, ki so mi pogoreli, od zav. družbe „Franco-Hongroise“ v Gradcu po njenem zastopniku g. F. GRANNERJU v Brežicah tako kulantno in hitro odškodovan, da se moram za izplačanje neprikrajšane polne zavarovalne svote zavodu najtopleje zahvaliti in tudi rad zavod v zavarovanje priporočam.

Spoštovanjem (244) 1

Jožef Premelič m. p.
v Župelevcu št. 14. 17. aprila 1906.

ANTON KOLENC, Celje

Nar. dom in v lastni hiši Graška cesta 22.

Trgovina specerijskega blaga ter dež. pridelkov (120) na debelo in drobno. 46-10

Naznanjam vljudo, da sem otvoril v lastni hiši Graška cesta št. 22 popolnoma novo urejeno TRGOVINO s specerijskim blagom in deželni pridelki. Trgovina v Narodnem domu pa ostane kakor do sedaj. Potrudil se bom dobiti in pošteno postreči z vedno svežim in dobrim blagom ter prošim slavno občinstvo za mnogobrojni obisk. Kupčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pridelkov, sadja, svežega in suhega kakor: jabolk, kufin, hrušek, čršenj, češelj, marelic, breskev, drena, orehov, kostanja, pravega in divjega. Kupujem tudi vsakovrstno žito kakor: pšenico, oves, rž, koruzo laneno seme, kopneno seme, krompir, fižol, bob, grah, predivo, bučna zrna, koruzno slamo od storžev, nadalje: maline, jagode, suhe gobe, malinsko šupo, mravljična jajca, želod, vosek, maslo, smrekovo, borovo, macesnovo seme, macesnovo gobo, bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in koranice raznih zelišč kakor: tisoč rože, arniko, bezgovo cvetje, lipovo cvetje, sploh vse cvetke in koranice lepo posušene. Jemljem tudi lepo kuretnino: piščance, race, gosli, kapune, purane itd. Kože od vsakovrstne divjačine in domače živine.

Prodase hiša

s tremi sobami, kletjo, kuhinjo in pralno kuhinjo, krita z opeko, poleg hiše lep vrt in sadovnjak, in novo zidan hlev, kozolec in približno štiri orale zemlje. Hiša je v trgu Šmarje. Jako pripravna za kakega prenzijonista. Natančneje se izve v ŠMARJI h. št. 29 (243) 3-1

Proda se

(227) radi rodbinskih razmer 4-2

eno najlepših posestev

blizu Celja in železnice, šole in cerkve ob okr. cesti, arondirano, dve hiši, ena s petimi sobami, dve kuhinji in štiri gospodarska poslopja. Zemljišče je zelo rodovitno, mnogo travnikov s sladkokrmo in dobre njive, dovolj gozda, vse v ravnini. Redi se lahko 15-20 glav živine. Tam se proda tudi okoli 600 centov lepe krme, tudi za krave, tudi na malo. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Natančneje podatke daje **Martin Grom, gostilničar sv. Primož** pošta St. Jurij ob juž. žel.

Proda se

lepa, enonadstropna

hiša

v enem najlepših trgov v zgornji Sav. dolini, dobro obiskano letovišče, 3/4 ure od žel. postaje. Izvrstni prostori za gostilno, lepo ohranjena gospodarska poslopja: hlevi. Veliki, plodoviti sadovnjaki, njive in ena gozdna parcela. Vprašati je pri upravnistvu (239) „Domovine“ 2-2

SVOJI K SVOJIM!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „Kroatia“ v Trstu. (14) 26-25

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri bri galnicah najnovejšega sistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na zaznavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. Smekal-a
iz Smichova. Podruž. Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvolazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh potrebnih. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (109) 26-8

podružnica R. A. Smekal.

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja

v Ameriko!

Vsakih 14 dni vozijo Trst-New-York

parniki z dvema vijaki in brezčigim brzojavom opremljeni 10.000 ton noseči. — Pojasnila in vozni listi se dobijo pri zastopniku

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana
Slomsekove ulice št. 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: SLAVONIA, ponedeljek 23. aprila 1906. — PANNONIA, ponedeljek, dne 30. aprila 1906. — CARPATHIA, ponedeljek 14. maja 1906. (1) 29

Priprave za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najhlaše kon- štrukcije daje - - -
tvrdka
S. Berger
Onaj L.
Wipplingerstrasse 29.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštnice prosto (7/a) 104-67

Stanje hranilnih vlog — 22 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 760.000 kron.

Trgovina s papir-jem, pisalnimi in risalnimi potreb-ščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne, šolske svete, učitelstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitinske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vreče

vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje

pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice

umetne, pokrajinske in cvetlične od najprostejših do najfinejših izpeljave.

Molitveniki

za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi

za slike, dopisnice in poezije.

Pismeni papir

v kasetah in mapah.

Zavitke za urade

v vseh velikostih.

Ceniki

za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. • Solidna in točna posredstva.

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblačil itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevanju

krojaski modni salon, Kolo-dvorska ulica.

(64) 67-38

Češko posteljno perje

po nizki ceni, 5 kg novo, očiščeno K 9-60, boljše K 12-12, belo, pavlomehko, očiščeno K 18 in K 24, snežnobelo, pavlomehko, očiščeno K 30 in K 36. Posilja se franco po po-vzetju. Zauzena in vračilo proti-povračilu in poročilom dovoljena. Benedikt Sachsel, Lobes 347, p. Pilzno, Češko.

RAZPIS SLUŽBE

občinskega tajnika

v občini sv. Krištof nad Laškem.

Prošnje so vložiti do 1. maja 1906. Prošilec mora biti več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Plača 80 kron na mesec in prosto stanovanje. Natančnejša pojasnila daje podpisano županstvo.

Občina sv. Krištof, 13. aprila 1906.

(241) 2-2 Župan: Karol Šunta.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje

vsakovrstnih pušk

za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (9) zastoj in poštnine prosto. 50-47

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom prodaja v vseh velikostih najboljših izdelanih firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNAJ L. Wipplingerstrasse 29.

Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-67

Potnikom v Ameriko

v prevdarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto.

— Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila. (39) 52-16

Zdravstveni hlačniki

„Patent Mach“ * se dobivajo à

40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 60, svileni 90

v naslednjih prodajalnah:

Braslovče, Peperko Tom.

Celje, Puttan N.

Dobrna, Strasser Paul.

Gotovlje, Maigaj Fr.

Gornji grad, J. Božič.

Hrastnik, Bauerheim P.

Loka, Jakša Ivan

Mozirje, Žuža Fr.

(11) 44-37

Nova cerkev, Arlič Mih.

Polzela, Cizel Josip

Rečica, Konzumno društvo.

Zibika, Založnik J.

Št. Jurij ob J. Ž., Kavčič M.

Št. Jurij ob T., Rizman M.

Št. Peter, Korun Fr.

Šmarje, Štupica Ant.

Šmarje, Lohschnik Jan.

Teharje, Wengust Fr.

Trnovlje, Fazarine A.

Vransko, Schwentner K.

Vojsnik, Zottl Fran.

Žusem, Gajšek Flor.

Prodajalne v drugih krajih daje c. kr. izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brn

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

za domačo porabo in obrtne svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (20) 52-16

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati.

Ponudbe na-sloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6

(8) 100-64

Posojilnica v Celju.

Bilanca za leto 1905.

Aktiva.

Pasiva.

		K	v			K	v
1	Račun inventarja:			1	Račun deležev:		
	Stanje pisarniškega inventarja 31. dec. 1905	4.009	40		Stanje vseh deležev koncem leta 1905	86.430	10
2	„ posojil:			2	„ hranilnih vlog:		
	Stanje 31. decembra 1905	4.575.178	68		Stanje 31. decembra 1905 . . . K 5.865.825'18		
3	„ naloženega denarja v raznih den. zavodih:				Kapitalizovane obresti za l. 1905 . . . 232.386'04	6.098.211	22
	Stanje 31. decembra 1905	332.573	54	3	„ tekoči:		
4	„ poštne hranilnice:				Stanje 31. decembra 1905	201.284	43
	Stanje 31. decembra 1905	25.809	74	4	„ pro diversi:		
5	„ pro diversi:				Stanje prejetih prehodnih zneskov 31. decembra 1905	3.694	11
	Stanje predplačanih ekspeharjev 31. dec. 1905	1.837	62	5	„ raznih obresti in dividende:		
	Stanje predplačane zavarovalnine dne 31. decembra 1905	415	46		Za leto 1905 predplačane obresti	26.370	26
	Stanje izdanih varščin 31. decembra 1905	4.456	—		Nevzdignjena dividenda 31. decembra 1905	8.003	37
6	„ vrednostnih listin:			6	„ hiš:		
	Stanje 31. decembra 1905	816.367	35		Stanje predplačane najemnine 31. dec. 1905	18	90
7	„ raznih obresti:			7	„ splošne rezerve:		
	Stanje 31. decembra 1905:				Stanje 31. decembra 1905	12.000	—
	Zaostale in zamudne obresti od posojil	121.999	39	8	„ posebne rezerve:		
	Nevzdignjene in kapitalizovane obresti od v raznih denarnih zavodih naloženega denarja	15.064	20		Stanje 31. decembra 1905	311.438	72
	Nevzdignjene obresti pri poštai hranilnici	15	59	9	„ izgube in dobička:		
	Nevzdignjene in kapitalizovane obresti od tekočega računa	15.860	37		Čisti dobiček leta 1905	22.009	88
	Nerealizovani kuponi vrednostnih listin	15.150	65				
	„ splošne rezerve:						
	Stanje splošne rezerve, naložene na lastno vl. knj. št. 2696 dne 31. dec. 1905	12.000	—				
	„ hiš in zemljišč:						
	I. Narodni dom v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1905	494.918	53				
	Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. decembra 1905	10.275	72				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1905	195	—				
	Predplačana zavarovalnina 31. decembra 1905	208	—				
	II. Hiša v Graški ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1905	83.463	66				
	Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. decembra 1905	81	82				
	Predplačana zavarovalnina 31. decembra 1905	14	—				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1905	279	42				
	III. Hiša v Savinjski ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1905	19.715	04				
	Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. decembra 1905	23	93				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1905	20	—				
	IV. Hiša na Ringu, v Kov. in Gr. ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1905	75.418	83				
	Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. decembra 1905	16	55				
	V. Zemljišča:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1905	23.288	02				
	Stanje vrednosti inventarja in živine 31. decembra 1905	4.181	60				
10	„ blagajne:						
	Gotovina 31. decembra 1905	116.622	88				
		6.769.460	99			6.769.460	99

CELJE, dne 31. decembra 1905.

(243) 1

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali in v redu našli.

Za nadzorstvo:

Dr. J. Serbec l. r.
članatelj.

Loyro Baš l. r.
nam. ravnateljja.

Fran Lončar l. r.
tajnik.

Dr. Anton Žizek l. r.

Dragotin Hribar l. r.

Dr. Janko Serbec l. r.

Zvezna fiskarna

Ker je najbolj urejena z vsem potrebnim, izvršuje vsa največja dela solidno in v najkrajšem času.

Učenca

zmožnega slovenščine in nemščine, sprejme trgovina z mešanim blagom

Ivan Remšak

(235) 3-3 Dvor pri Rudolfovem.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

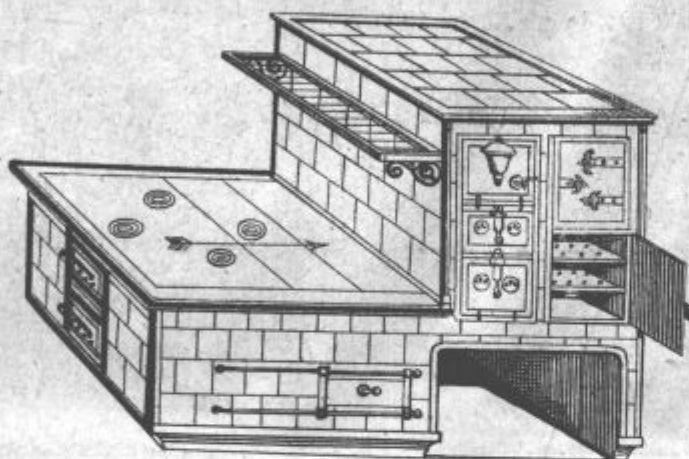
štiri in tričetrť odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-14

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4⁰/₁₀₀**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

VSAKOVRSNE VODOVODE,

Izdeljujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalke,
 premostne ali sploh vsake vrste
 tehtnice.

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
 tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega
 izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

bodisi iz studencev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napeje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

najsižode gorke, mrzla ali parna kopališča,
 bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
 Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

VSakovrstne železne ograje

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve. — **napeljavo strelovodov** itd.

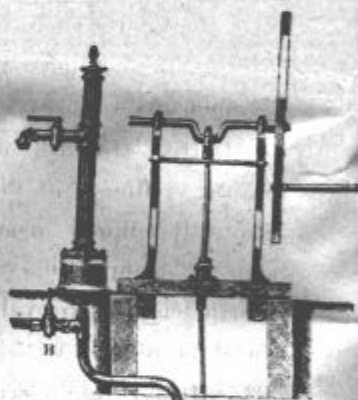
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-16

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju v lastni hiši „Narodni dom“

POSJOJILNICA v CELJU, ki je bila leta
 1891 z neomejeno zavezo ustanovljena,
 šteje sedaj nad **4100** združnikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
 6¹/₂ milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
 če tudi ni član zadruga ter jih
 obrestuje po 4¹/₄%; posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vloga-
 teljem. Posojila daje na osobni ali
 hipotekarni kredit proti 5¹/₂% in
 5% obrestovanju.

Posojilnica v Celju
 uraduje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvezemši nedelje in praznike.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan
 dop. od 9. do 12. ure, izvezemši
 nedelje in praznike.